

**ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ
ТА ВОГНЕОЇ ПІДГОТОВКИ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

**СЛУЖБОВА ПІДГОТОВКА ЯК СИСТЕМА
ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА
УДОСКОНАЛЕННЯ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК
ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ КРУГЛОГО СТОЛУ

02 жовтня 2018 року

Одеса
2018

УДК 351.74:371.134:159.923

О - 64

Матеріали викладені у авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Службова підготовка як система заходів, спрямованих на удосконалення знань, умінь та навичок працівників Національної поліції України: матеріали круглого столу, м.Одеса, 02 листопада 2018р. – Одеса: ОДУВС, 2018. – 209 с.

У цьому збірнику представлені дослідження науково-педагогічних працівників, практичних працівників правоохоронних органів, ад'юнкти, слухачі, студенти, курсанти. Всіх їх об'єднує спільне бажання – удосконалення знань, умінь та навичок в підрозділах Національної поліції України, сприяння становленню особистості професіонала, здатного до ефективної діяльності в складних, напружених та екстремальних умовах.

Сподіваємось, що обмін думками буде плідним і сприятиме удосконаленню підготовки поліцейських, досягнення високого рівня професіоналізму у всіх сферах практичної діяльності.

УДК 351.74:371.134:159.923

(С) ОДУВС, 2018

Глова І.В.,
Студент 2 курсу, факультету №4 ОДУВС
Науковий керівник: **Геращенко О.С.,**
к.ю.н., доцент кафедри тактико-спеціальної
та вогневої підготовки ОДУВС

ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ДО ДІЙ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

В наш час важливою проблемою є недостатня психологічна підготовка (готовність) працівників поліції діяти в екстремальних ситуаціях.

Формування психологічної готовності повинно забезпечуватися за допомогою цілеспрямованого та систематизованого комплексу заходів, що здійснюється в межах психолого-педагогічного процесу в органах та підрозділах. Основними завданнями психологічної підготовки слід вважати:

- 1) виховання почуття обов'язку, відповідальності;
- 2) забезпечення особового складу системою знань і уявлень про особливості та умови діяльності, їх вимоги до особистості;
- 3) формування у працівників умінь, навичок виконання службових обов'язків у напружених та складних умовах;
- 4) розвиток емоційно-вольової стійкості, здатності до ефективної саморегуляції при ускладненні ситуації;
- 5) формування вмінь реально оцінювати рівень своєї підготовленості до виконання професійних завдань, прогнозувати результати діяльності, коригувати своївчинки [1].

Наприклад: Поліцейський затримуючи злочинця згідно закону України «Про національну поліцію» повинен застосувати вогнепальну зброю, але через психологічну неготовність не зміг здійснити вистріл, в результаті чого дає змогу злочинцю втекти або вчинити ще злочини.

Психологічна підготовка здійснюється в три етапи:

- 1) завчасного формування готовності до дій в екстремальних умовах;
- 2) безпосереднього формування готовності до дій в екстремальних умовах;
- 3) підтримання готовності в процесі виконання складного завдання.

В умовах підвищеного ризику та екстремального характеру несення служби в правоохоронних органах виникнення деструктивних психологічних станів та їх динаміка залежать від багатьох чинників, зокрема інтенсивності, раптовості та тривалості впливу сильних подразників, психологічної готовності (або неготовності) до професійної (слідчої, оперативно-розшукової) діяльності, від сформованості вміння нейтралізувати негативні стани і успішно діяти при виконанні службових завдань [2].

Як показує практика, деструктивні психічні стани, пережиті співробітниками правоохоронних органів в умовах загрози поранення, тілесного ушкодження, не тільки знижують успішність виконання оперативно-службових завдань, а й мають негативні психологічні наслідки, що впливають на подальшу службову діяльність. У зв'язку з цим актуальності набуває дослідження проблеми психологічної підготовки працівників правоохоронних органів до безпечних дій в екстремальних ситуаціях. Це передбачає, перш за все, розвиток саморегуляції, запобігання негативних наслідків деструктивних емоційних станів, нейтралізацію посттравматичних стресових порушень.

До типових характеристик особистості, котрі зумовлюють неадекватну поведінку службовців і появу деструктивного психічного стану в небезпечних для життя і здоров'я ситуаціях, відносяться 15 ознак: чутливий до загрози, тривожний, збуджений; схвилюваний, незадоволений, заклопотаний, агресивний; незахищений; гострореагуючий на небезпеку, боязкий, імпульсивний, переляканий, злий; жорстокий; неспокійний.

Коли, працівник поліції не може виконувати покладені на нього обов'язки через появу деструктивного психічного стану він піддає не тільки своє життя та здоров'я загрозі а також інших людей.

Специфіка психологічної підготовки зумовлена особливостями правоохоронної діяльності, які виражаються у вимогах до особистісних і професійних якостей – емоційно-вольової стійкості, здатності до саморегуляції, психологічній надійності при впливі стресових факторів.

Зміст психологічної підготовки має характеризуватися ярко вираженою професійною спрямованістю на:

- формування психологічної готовності до боротьби зі злочинністю, що передбачає формування професійної спрямованості правоохоронців, розвиток у них стійких інтересів до професійної

діяльності, нетерпимості до правопорушень, звички сумлінно і чітко виконувати правові норми, загостреного почуття справедливості та законності;

- розвиток психологічної зорієнтованості в різних аспектах правоохоронної діяльності, що включає ознайомлення працівників з основами психології, знання психологічних особливостей правопорушників і злочинних груп, а також оперативно-розшукових дій;

- вдосконалення умінь застосовувати психологічні прийоми впливу в конфліктних ситуаціях спілкування з правопорушниками, навчання способам вирішення конфліктів, оволодіння навичками використання тактичних прийомів поведінки в конфліктній ситуації в оперативних цілях;

- формування психологічної стійкості, вміння володіти власним психічним станом у напружених ситуаціях професійної діяльності;

- розвиток передбачення труднощів при вирішенні службових завдань, що сприяє точному виконанню професійних дій в умовах максимальних психологічних труднощів;

- розвиток позитивних емоційно-вольових якостей особистості (відповідальності, стійкості до невдач, стійкості до ризику, самовладання, витримки), навчання прийомам саморегуляції та самоконтролю, оволодіння прийомами зняття нервової напруги, активізації внутрішніх ресурсів на виконання поставленого завдання;

- формування вольової активності та навичок вольових дій, що спонукають на подолання труднощів і перешкод у професійній діяльності;

- підготовка до психічних перевантажень у роботі, зумовлених різними стрес-факторами, що позначається на ефективності професійної діяльності й вимагає освоєння прийомів психорегулюючого тренування, застосування яких забезпечує відновлення працездатності й зняття психічної напруги. Працівник психічно не підготовлений не зможе належно виконувати свої обов'язки.

Література:

1. Професійно-психологічна підготовка працівників пенітенціарної служби до саморегуляції в екстремальних ситуаціях оперативно-службової діяльності / М. О. Сова // Науковий вісник Інституту кримінально-виконавчої служби. - 2014. - № 2. – С. 136-148.

2. Психологічна підготовка працівників правоохоронних органів до професійної діяльності в екстремальних ситуаціях/ С. О. Деніжна, М. О. Сова // Проблеми сучасної психології. - 2016. - Вип. 32. - С. 99-115.

Волошинов А.А., Проскурня Є.Є. ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИННОСТІ. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА _____	53
Глова І.В., Геращенко О.С. ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ДО ДІЙ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ _____	61
Головацький О.О. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТРІЛЬБИ З ПІСТОЛЕТА _____	64
Головко В.М. ЗАДАЧІ УПРАВЛІННЯ В УЧБОВО-ТРЕНУВАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТІВ, ЯКІ СПЕЦІАЛІЗУЮТЬСЯ В ІГРОВИХ ВИДАХ СПОРТУ (ФУТБОЛ) ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ _____	67
Грищук В.Л. ЗНАЧЕННЯ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ _____	71
Дулгер В.В., Геращенко О.С. ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ КУРСАНТІВ ВНЗ МВС УКРАЇНИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ _____	75
Дьорова О.М., Цільмак О.М. ФАКТОРИ ПСИХОФІЗИЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ДО ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ _____	79
Журавський Д.В. НЕОБХІДНІСТЬ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ 1-4 КУРСІВ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЇХ ГОТОВНОСТІ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ _____	82
Ковальчук В.Ф., Цвітайло О.А., Бутенко В.С. ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНЕ НАВЧАННЯ ЯК ВИД СЛУЖБОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ _____	85
Коломісць Ю.М., Якушева В.В. ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК КОМПЛЕКС ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ФОРМУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ УМІНЬ ТА НАВИЧОК ПОЛІЦЕЙСЬКИХ _____	89
Ком'яга А.В., Федоряєва К.О. ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ - ЦЕ ОРГАНІЗОВАНИЙ ПРОЦЕС ОВОЛОДІННЯ ЗНАННЯМИ, УМІННЯМИ Й НАВИЧКАМИ НЕОБХІДНИМИ ДЛЯ УСПІШНОГО ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ЗАВДАНЬ _____	93
Конєв О.Ю. УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ІЗ	